

C 2105

B.A./B.Com./B.Sc. (Three Year) DEGREE EXAMINATION, MARCH/APRIL 2017.

End Semester Examination

Second Semester

Part I — Sanskrit

POETRY, PROSE AND GRAMMAR

(Common for all UG courses)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

सूचना: तृतीय, चतुर्थ, पञ्चम, षष्ठ, सप्तम, अष्टम, द्वादश प्रश्नाः संस्कृत भाषायां समाधेयाः।

Question Nos. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12 are to be answered in Sanskrit only.

प्रथमो भागः

(5 × 4 = 20 marks)

1. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं च लिखत।
 - (a) स्निग्धगम्भीर --- --- ।
--- --- विद्युदैरावताविव।।
 - (b) सेकान्ते --- --- ।
--- --- पाथिनाम्।।
2. 'एकस्य' श्लोकस्य प्रतिपदार्थं भावं च लिखत ।
 - (a) सरसीष्वरविन्दानां वीचिविक्षोभशीतलम्।
आमोदमुपजिग्रन्तौश्चनिःश्वासानुकारिणम्।।
 - (b) वनान्तरदुपावृत्तैः समित्कुशफलाहरैः।
पूर्यमाणमदृश्याग्निं प्रत्युद्घातैस्तपस्विभिः।।
3. "द्वयोः" सम्पूर्णं शब्दरूपाणि लिखत ।
 - (a) मातृ
 - (b) नदी
 - (c) मधु
 - (d) वारि

Turn Over

4. “द्वयोः” तत्तल्लकारेषु धातुरूपाणि लिखत ।
- (a) लिख् (लङ्) (b) द्वष् (लट्)
- (c) चूर् (विधिलिङ्) (d) वन्द (लट्)
5. “पञ्चानां” नामनिर्देशपूर्वकं सन्धिरूपाणि लिखत ।
- (a) सुप् + अन्तः (b) नराः + इमे
- (c) तत् + लयः (d) वाक् + ईशः
- (e) कः + चित् (f) गुरोः + आज्ञा
6. “पञ्च” विघटयत ।
- (a) विद्वौल्लिखति (b) शिवोऽहम्
- (c) अजन्तः (d) नरागच्छन्ति
- (e) कविरागच्छति (f) तदपि
7. “पञ्चानां” नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत ।
- (a) यथाशक्ति (b) निष्कष्टकम्
- (c) प्रत्यहम् (d) महाबलः
- (e) उपलोचनम् (f) दण्डादण्डि
8. “पञ्चानां” नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत ।
- (a) इतिहरि (b) केशाकेशि
- (c) कृशोदरी (d) दक्षिणपूर्वा
- (e) निर्मक्षिकम् (f) अनुरूपम्

द्वितीयो भागः

(5 × 10 = 50 marks)

पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

9. (a) वसिष्ठस्य आश्रमं वर्णयत।

अथवा

- (b) राजदम्पत्योः वसिष्ठाश्रमं प्रति प्रयाणं कथमभूत्? अभिवर्णयत?

10. (a) चम्पूकाव्यम् लक्षणं निर्दिश्य चम्पूरामायणस्य स्थानमंउपपादयत
अथवा
(b) भगीरथः किं निमत्तीकृत्य घोरं तपस्तेपे?
11. (a) पुष्पोद्भवः राजवाहनं पुनः कथं मिलितवान्?
अथवा
(b) जगति कृषीवलानां प्राधान्यं विशदयत।
12. “पञ्च” लघुप्रश्नाः समाधेयाः?
(a) कालिदासस्य ग्रन्थानां नामानि लिखत?
(b) चम्पूनाम किम्? चम्पूरामायणस्य केन विरचितम्?
(c) दण्डिनः कृतीः लिखत?
(d) कृषिफलम् केन विरचितम्?
(e) कविकुलगुरुः कालिदासः विशदयत?
(f) सगरपुत्र वृत्तान्तम् वर्णयत।
(g) विद्वांसः “दण्डिनः पदलालित्यम्” इति कुतः प्रशंशासु?
(h) श्रावणस्य मातुलस्य गुहप्राङ्गणे के के पशवः अवर्तन्त?
13. “चतुर्णां” सन्दर्भवाक्यानि लिखत।
(a) अनुभावविशेषात्तु सेना परिवृताविव।
(b) सोऽयमापगामाप गामिव।
(c) तात, भवते विज्ञापनीयानि बहूनि सन्ति।
(d) अन्नं न निन्द्यात्।
(e) अपि लङ्घितमध्वानं बुबुधे न बुधोपमः।
(f) पपात पार्वतीकान्त जटाकान्तारगह्वरे।
(g) षोडशवर्षानन्तरे भर्तृपुत्रसंगमो भविष्यति।
(h) मम पितामहः जन्मना विप्रः कर्मणा कृषीवलः।